

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
 ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
 ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
 ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
 Ταχ. Δ/ση: ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ 37-39 ΜΑΡΟΥΣΙ,
 15123
 Πληροφορίες: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ
 Τηλ.: 2131331153, 2131331191
 Email: knasopoulos@civilprotection.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΜΑΡΟΥΣΙ, 20-08-2024
 Α.Π.: 62445

Προς:
 Όπως ο Πίνακας Διανομής

ΘΕΜΑ: Ένταξη της Πράξης «Επιδότηση ενοικίου/συγκατοίκησης για την προσωρινή στέγαση των πληγέντων τα κτίρια των οποίων υπέστησαν βλάβες από τις πυρκαγιές της 26/07/2023 σε περιοχές της Π.Ε. Μαγνησίας της Π. Θεσσαλίας» με Κωδικό ΟΠΣ 5222810 στο «ΕΙΔΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ Β) ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΑΡΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ 2021-2025»

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

Έχοντας υπόψη:

1. Το ν. 4622/2019 (Α' 133) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
2. Το ν. 4635/2019 (Α' 167) «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
3. Το ν. 4662/2020 (Α' 27) «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
4. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα, ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α' 98) «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα».
5. Το π.δ. 70/2021 (Α' 161) «Σύσταση Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας»
6. Το π.δ. 77/2023 (Α' 130) Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων.
7. Το π.δ. 79/2023 (Α' 131) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
8. Την υπ' αριθ. 38/2020 (Α' 174) Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου της 31-8-2020 «Έγκριση και προσδιορισμός των πόρων υλοποίησης του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.) για την προγραμματική περίοδο 2021-2025».
9. Την υπ' αριθ. 62564 από 06-06-2021 (Β' 2442) Απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου - Κανόνες Επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΠΑ 2021-2025».

10. Την υπ' αριθ. 64957 από 10-06-2021 (Β' 2548) Απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Μεταφορά συνεχιζόμενων έργων εθνικού σκέλους ΠΔΕ 2021 στα Προγράμματα Ανάπτυξης του ΕΠΑ 2021-2025 και ρυθμίσεις χρονοδιαγράμματος έγκρισης των Προγραμμάτων», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
11. Την υπ' αριθ. 126518 από 22-11-2021 (Β' 5524) Απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Πληροφοριακό Σύστημα Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει..
12. Την υπ' αριθ. 25656 από 24-03-2022 (Β' 1443) Απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Έγκριση Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΤΠΑ) του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ) της προγραμματικής περιόδου 2021 - 2025» στην οποία ορίζεται η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών (ΓΔΟΥ) του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας ως Υπηρεσία Διαχείρισης.
13. Την υπ' αριθ. 2016/C262/01 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
14. Την υπ' αριθ. 123675 από 21-12-2023 (ΑΔΑ: ΡΦΚΩΗ-Υ69) Απόφαση Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «2η Αναθεώρηση Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025».
15. Την υπ' αριθ. 2335 από 08-02-2024 (Β' 937) Απόφαση Υπουργών Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας, «Τροποποίηση της υπ' αριθ. 43903/27.04.2022 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών “Έγκριση Ειδικού Προγράμματος Φυσικών Καταστροφών: στόχοι και σύστημα διαχείρισης” (Β' 2112)» και τις δράσεις αυτού όπως έχουν εξειδικευτεί.
16. Την υπ' αριθ. 7310 από 16-04-2024 Απόφαση Αν. Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Κατανομή πόρων του Υπο-Προγράμματος Κρατικής Αρωγής και Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών του Ειδικού Προγράμματος Φυσικών Καταστροφών 2021-2025 στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.» (ΑΔΑ: 99ΚΨΗ-ΨΝΞ).
17. Την υπ' αριθ. 5647 από 14-05-2024, Κωδικός Πρόσκλησης: Π84-2, Α/Α ΟΠΣ : 5647, Έκδοση: 5/0, «Δωρεάν κρατική αρωγή για την αποκατάσταση των ζημιών σε κτίρια πληγέντα από φυσικές καταστροφές - Επιδότηση ενοικίου/συγκατοίκησης για την προσωρινή στέγαση των πληγέντων». (ΑΔΑ:ΨΤΒ346ΝΠΙΘ-ΕΧΗ).
18. Την από 31-07-2024 ηλεκτρονική αλληλογραφία του Δικαιούχου παροχής στοιχείων, αποστολής υπογεγραμμένου ΤΔΠ και λοιπών συμπληρωματικών εγγράφων.

Αποφασίζει

την Ένταξη της Πράξης «Επιδότηση ενοικίου/συγκατοίκησης για την προσωρινή στέγαση των πληγέντων τα κτίρια των οποίων υπέστησαν βλάβες από τις πυρκαγιές της 26/07/2023 σε περιοχές της Π.Ε. Μαγνησίας της Π. Θεσσαλίας» με Κωδικό ΟΠΣ 5222810 στο «ΕΙΔΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ Β) ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΑΡΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ 2021-2025» και στον Άξονα Προτεραιότητας «Πρόληψη & διαχείριση κινδύνων»

Η Πράξη χρηματοδοτείται από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ).

Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΑΞΗΣ

1.Κωδικός Πράξης/MIS (ΟΠΣ):	5222810
2.Δικαιούχος:	ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ
3.Κωδικός Δικαιούχου:	1610451
4.Φυσικό αντικείμενο της πράξης:	

Μετά τις πυρκαγιές στις 26/07/2023 σε περιοχές της Π.Ε. Μαγνησίας της Περιφέρειας Θεσσαλίας εκδόθηκε η με αρ. πρωτ. 21401/2023 (ΑΔΑ: 9ΓΑΔ46ΝΠΙΘ-3ΧΖ) Κοινή Υπουργική Απόφαση για την χορήγηση επιδότησης προσωρινής στέγασης με τη μορφή επιδότησης ενοικίου/συγκατοίκησης για την κάλυψη δαπανών προσωρινής στέγασης κατοίκων που επλήγησαν από την φυσική καταστροφή.

Δικαιούχοι είναι ιδιοκτήτες, χρήστες κατά δωρεάν παραχώρηση, επικαρπωτές ή ενοικιαστές κατοικιών για τις οποίες, λόγω των πυρκαγιών στις 26/07/2023 σε περιοχές της Π.Ε. Μαγνησίας της Περιφέρειας Θεσσαλίας έχει εκδοθεί Πρωτόκολλο Αυτοψίας Επικινδύνως Ετοιμόρροπου ή έχουν χαρακτηρισθεί ως προσωρινά ακατάλληλες για χρήση με Δελτίο Δευτεροβάθμιου Ελέγχου ή Έκθεση Αυτοψίας.

Η επιδότηση προσωρινής στέγασης για μεν τους ιδιοκτήτες, τους χρήστες κατά δωρεάν παραχώρηση ή επικαρπωτές, που διέμεναν στις κατοικίες που υπέστησαν βλάβες, χορηγείται μέχρι την επισκευή ή ανακατασκευή της κατοικίας τους και με ανώτατο χρονικό διάστημα δύο (2) χρόνια, για δε τους ενοικιαστές των κατοικιών που υπέστησαν βλάβες, για έξι (6) μήνες.

5. Παραδοτέα πράξης:

Το έργο αποτελεί τμήμα μίας μοναδικής συνολικής Κοινής Υπουργικής Απόφασης και έχει επιμερισθεί ανάλογα με το ποσοστό των πληγέντων κτηρίων, ανά Περιφέρεια, του έργου αποκατάστασης.

Το αντίστοιχο έργο αποκατάστασης αναλογικά θα απορροφήσει το 17,77% του συνολικού εκτιμώμενου προϋπολογισμού όπως αυτός αναφέρεται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση οριοθέτησης και κατά συνέπεια θεωρείται ότι το ίδιο θα απορροφήσει και το έργο της Επιδότησης Ενοικίου/ Συγκατοίκησης. Πιο συγκεκριμένα, για 350 νοικοκυριά (300 ιδιοκτήτες, 50 ενοικιαστές,) όπως έχει εκτιμηθεί από τη συνολική Κοινή Υπουργική Απόφαση ο αντίστοιχος αριθμός περιορίζεται, αναλογικά σε:

Εκτιμώμενος αριθμός νοικοκυριών (ιδιοκτήτες) που θα λάβουν επιδότηση ενοικίου συγκατοίκησης: 54
Εκτιμώμενος αριθμός νοικοκυριών (ενοικιαστές) που θα λάβουν επιδότηση ενοικίου συγκατοίκησης: 9
Αρχικώς, ως παραδοτέα, ορίζονται τα νοικοκυριά τα οποία έχουν πληγεί και όχι οι ωφελούμενοι (απόλυτος αριθμός) χορήγησης της Επιδότησης Ενοικίου/ Συγκατοίκησης διότι αποτελούν διακριτό αντικείμενο που μπορεί να επαληθευθεί και ελεγχθεί στην φάση ολοκλήρωσης του έργου.

6. ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
ΕΡΑ012	Δράσεις για τη χορήγηση επιδότησης προσωρινής στέγασης με τη μορφή επιδότησης ενοικίου/συγκατοίκησης στους πληγέντες από φυσικές καταστροφές.	Αριθμός	Δεν εφαρμόζεται	1,00

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

7. Η ημερομηνία έναρξης της Πράξης ορίζεται η **26/07/2023**.

8. Η ημερομηνία λήξης της Πράξης ορίζεται η **31/12/2025**.

9. Η ανάληψη της νομικής δέσμευσης όλων των υποέργων της πράξης πραγματοποιείται έως **31/12/2025**

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΑΞΗΣ

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (ΠΔΕ)	533.209,91
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ και ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΤΟΣ ΠΔΕ	0,00
ΜΗ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	0,00

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	533.209,91
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΠΡΑΞΗΣ ΕΠΑ	180.000,00

Β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

10. Η δημόσια δαπάνη της πράξης που προτείνεται για εγγραφή στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ανέρχεται σε 533.209,91 €

Η δημόσια δαπάνη της πράξης επιμερίζεται ως ακολούθως:

ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝ/ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΑΝ ΤΗΝ ΠΡΑΞΗ					
ΚΩΔ. ΣΑ	ΚΩΔ. ΠΡΑΞΗΣ ΣΑ (ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΥ)*	ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ	ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΣ (που συνεχίζει να πληρώνει την πράξη)	ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΣ Π/Υ	ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ
NA853	2024NA85300186		ΝΑΙ	353.209,91	533.209,91

* Ο κωδικός εναρίθμου τίθεται σε ισχύ μετά την έγκριση της ΣΑ από τον Υπουργό.

11. Το επιλέξιμο ποσό της δημόσιας δαπάνης, το οποίο προτείνεται για εγγραφή στο ΕΠΑ ανέρχεται σε **180.000,00 €**. Η διαφορά οφείλεται σε ποσό Δημόσιας Δαπάνης που εγγράφεται στο ΠΔΕ αλλά δεν χρηματοδοτείται από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης.

Επιπρόσθετα στα ανωτέρω στοιχεία:

- NA853 / 2024NA85300186 : Ο μη επιλέξιμος προϋπολογισμός εναρίθμου αφορά σε εκτίμηση δαπανών μετά τη λήξη της 1ης προγραμματικής περιόδου του ΕΠΑ 2021-2025 ήτοι 31-12-2025 εφόσον χορηγηθεί παράταση στην επιδότηση ενοικίου με σχετική διάταξη.

Γ. ΟΡΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Ο δικαιούχος υποχρεούται να τηρήσει τους όρους της απόφασης ένταξης και να υλοποιήσει την πράξη, σύμφωνα με τους όρους και τον χρονικό προγραμματισμό αυτής, καθώς και να τηρήσει τις υποχρεώσεις που παρατίθενται στο συνημμένο Παράρτημα Ι, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της απόφασης ένταξης.

Σε περίπτωση που η υλοποίηση της πράξης αποκλίνει από τους όρους της απόφασης ένταξης, η ΔΑ / ο ΕΦ επανεξετάζει την πράξη και μπορεί να προβεί στην ανάκληση της απόφασης ένταξής της.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ**

ΕΘΝΙΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
2021-2025

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ**Α. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ**

1. Γενική Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών
Υπ' όψιν Νόμιμου Εκπροσώπου / Υπεύθυνου Πράξης

Β. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Γραφείο κ. Υπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας
3. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών
4. Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων, Δ/ση Διαχείρισης Εθνικού ΠΔΕ, epa@minfin.gr ,
d.grouzis@minfin.gr , m.giannopoulou5@minfin.gr
5. Γενική Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών

Γ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο κ. Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών
2. Γραφείο κας. Διευθύντριας Διεύθυνσης Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Αναφορών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο δικαιούχος της πράξης «Επιδότηση ενοικίου/συγκατοίκησης για την προσωρινή στέγαση των πληγέντων τα κτίρια των οποίων υπέστησαν βλάβες από τις πυρκαγιές της 26/07/2023 σε περιοχές της Π.Ε. Μαγνησίας της Π. Θεσσαλίας» αναλαμβάνει την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων:

1. ΤΗΡΗΣΗ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

Να τηρεί την Εθνική και Ενωσιακή Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρεί τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης και των επί μέρους υποέργων και ιδίως τα χρονοδιαγράμματα ανάθεσης και εκτέλεσης των υποέργων της πράξης.
Η νομική δέσμευση των υποέργων αναλαμβάνεται εντός της προθεσμίας που ορίζει η Υπηρεσία Διαχείρισης (ΥΔ) στην απόφαση ένταξης. Η ΥΔ μπορεί – τροποποιώντας την απόφαση ένταξης – να παρατείνει την προθεσμία ανάληψης νομικής δέσμευσης των υποέργων. Σε κάθε περίπτωση, η συνολική διάρκεια της προθεσμίας δεν υπερβαίνει τους 18μήνες από την αρχική ένταξη της πράξης σε Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΑ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ).
Εύλογη παράταση ανάληψης νομικής δέσμευσης για υποέργο/α πλέον του 18μηνου από την αρχική ένταξη της πράξης στο ΠΑ δύναται να δοθεί κατόπιν αιτιολογημένης έκθεσης της ΥΔ και έγκρισης της Διεύθυνσης Διαχείρισης Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Δι.Δι.Ε.Π). Η αιτιολογημένη έκθεση της ΥΔ υποβάλλεται στη ΔιΔιΕΠ το αργότερο δύο (2) μήνες πριν την παρέλευση του 18μηνου.
Σε περίπτωση που δεν έχει γίνει ανάληψη νομικής δέσμευσης για κανένα υποέργο της πράξης εντός του 18μήνου ή της τυχόν παράτασης πλέον του 18μήνου, ανακαλείται η Απόφαση Ένταξης της πράξης.
Σε περίπτωση που δεν έχει γίνει ανάληψη νομικής δέσμευσης για κάποιο/α από τα υποέργα της πράξης εντός του 18μήνου ή της τυχόν παράτασης πλέον του 18μήνου, τροποποιείται υποχρεωτικά η Απόφαση Ένταξης της πράξης περιλαμβάνοντας μόνο τα υποέργα για τα οποία έγινε εμπρόθεσμα η ανάληψη νομικής δέσμευσης.
- (ii) Να διασφαλίζει τη λειτουργικότητα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με τον φορέα υλοποίησης αυτής.
- (iii) Να πραγματοποιεί όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ενημέρωση του Πληροφοριακού Συστήματος του ΕΠΑ (ΠΣ ΕΠΑ) σχετικά με την πορεία της πράξης, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τις προπαρασκευαστικές ενέργειες για την υλοποίησή της, ειδικότερα δε τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και των δεικτών, τις επαληθεύσεις, τους ελέγχους, την αξιολόγηση και γενικότερα τη διαδρομή ελέγχου αυτού.
- (iv) Να διασφαλίζει την ακρίβεια, την ποιότητα και την πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλει στο ΠΣ ΕΠΑ.
- (v) Να ενημερώνει έγκαιρα την ΥΔ του ΠΑ σχετικά με υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΕΠΑ.
- (vi) Να παρακολουθεί τους δείκτες της πράξης.
- (vii) Να λειτουργεί μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης της πράξης, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον

αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών, των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, που θα εξασφαλίζουν τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.

- (viii) Στις περιπτώσεις των πράξεων με έμμεσες πληρωμές - επιχορηγήσεις ειδικών ταμείων/λογαριασμών και Νομικών Προσώπων, να καταγράφει τις δαπάνες της πράξης στο σύστημα του φορέα και να είναι άμεσα διαθέσιμες σε περίπτωση που ζητηθούν από την ΥΔ.
- (ix) Για πράξεις για τις οποίες απαιτείται η συλλογή δεδομένων για τους ωφελούμενους (microdata), ο δικαιούχος υποχρεούται, επιπλέον, να εφαρμόσει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και διαβίβαση των δεδομένων, όπως περιγράφονται στους Ειδικούς Όρους.

3. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

1. Να τηρεί καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης και για όσο χρόνο υπέχει σχετική υποχρέωση από το θεσμικό πλαίσιο όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης και να τα θέτει, εφόσον ζητηθούν, στη διάθεση της ΥΔ, της Δι.Δι.Ε.Π., των ad hoc ελεγκτικών οργάνων και άλλων αρμόδιων ελεγκτικών οργάνων.
2. Να αποδέχεται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα τόσο στην έδρα του όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης και να διευκολύνει τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο αφορά στην εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- (i) Να αποδέχεται τη συμπερίληψή του στον κατάλογο των έργων του ΠΑ που δημοσιοποιεί η ΥΔ και σε δράσεις δημοσιότητας/επικοινωνίας που υλοποιεί η Δι.Δι.Ε.Π.
- (ii) Να λαμβάνει τα προβλεπόμενα στην πρόσκληση μέτρα δημοσιότητας.

5. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

- (i) Να τηρεί και να ενημερώνει φάκελο έργου με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Για τις ανάγκες του ΕΠΑ, στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους ελέγχους για διάστημα τριών (3) ετών, από την 31 Δεκεμβρίου του έτους υποβολής της τελικής δαπάνης της ολοκληρωμένης πράξης. Για τις δράσεις κρατικών ενισχύσεων το ανωτέρω χρονικό διάστημα ορίζεται στα δέκα (10) έτη και συνοδεύεται από τις ενδεδειγμένες δράσεις δημοσιότητας και διαθεσιμότητας. Η ΥΔ ενημερώνει τον δικαιούχο για το χρονικό διάστημα διαθεσιμότητας των εγγράφων κατά την ολοκλήρωση της πράξης.
Η ανωτέρω χρονική περίοδος διακόπτεται είτε στην περίπτωση διαδικασιών ενώπιον Δικαστηρίων ή διαιτητικών διαδικασιών είτε κατόπιν δεόντως αιτιολογημένης αίτησης της ΥΔ ή της Δι.Δι.Ε.Π. Αφότου περατωθεί η διακοπή, τίθεται σε ισχύ επανέναρξη της ανωτέρω χρονικής περιόδου.
Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό μορφή πρωτοτύπων ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.
- (ii) Να κοινοποιεί στην αρμόδια Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΑ το αργότερο με την υποβολή της πρώτης Δαπάνης το έντυπο Δ1 Ε3 «Κατάσταση τήρησης φακέλου Πράξης», στο οποίο, μεταξύ άλλων, καταγράφονται τα στοιχεία ταυτότητας και η διεύθυνση των φορέων στους οποίους τηρούνται στοιχεία και έγγραφα, καθώς και η μορφή τήρησής τους.
- (iii) Να τηρεί ειδικότερους όρους ή περιορισμούς που τίθενται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή από την ΥΔ του ΠΑ.
- (iv) Να τηρεί τις μακροχρόνιες δεσμεύσεις, όπου προβλέπονται, για πράξεις υποδομής ή παραγωγικής επένδυσης και για το διάστημα που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

Η τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων δύναται να επιβεβαιώνεται από την ΥΔ.